

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Lisa 1. Tehniline kirjeldus

Hange „Haldusakti koostamise koolitus kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöö ametnikele“

1. Taustainfo

Kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöö ametnikel tuleb kohaliku omavalitsuse tasandi sotsiaalhoolekande korraldamisel teha igapäevaselt sotsiaaltoetuste, sotsiaalteenuste ja muu abi andmise otsuseid. Sotsiaalkaitse menetluses tuleb ametnikul lähtuda nii haldusmenetluse seadusest kui ka sotsiaalseadustiku üldosa seadusest (edaspidi SÜS), mille § 23 lg 1 kohaselt antakse hüvitist haldusakti ja halduslepingu alusel või hüvitise andja toiminguga, kui seadus ei sätesta hüvitise andmist haldusakti või halduslepingu alusel. SÜS § 23 lõike 2 kohaselt otsustatakse haldusakti või halduslepinguga nii hüvitise andmine, osaline andmine, andmisest keeldumine, andmise muutmine, andmise peatamine või lõpetamine.

Sotsiaaltöötaja baasväljaõpe bakalaureuse- ja magistriõppes ei paku sageli haldusmenetluse spetsiifilisemat teadmist. Valla- või linnavalitsuses töötavatele sotsiaaltöötajatele peaks hangitav koolitus pakkuma praktikas vajaminevaid teadmisi õiguspärase haldusakti koostamiseks hüvitise andmisel.

2. Hanke ese ja sisu

2.1. Hangitava koolituse üldtingimused

2.1.1. Hanke esemeks on haldusakti koostamise koolituse ettevalmistamine ja läbiviimine.

2.1.2. Pakkuja viib koolituse läbi enda valitud veebikeskkonnas, mille kasutamist toetab avalikus sektoris kasutatav infotehnoloogia.

2.1.3. Koolitatavad on valla- ja linnavalitsuse ametiasutustes töötavad sotsiaaltöö ametnikud. Reaalajas veebikeskkonnas osaleva sihtgrupi maksimaalne suurus on 250 inimest, järelvaatamise sihtgrupina kuni 650 inimest.

2.1.4. Pakkuja tagab veebikoolituse salvestamise. Koolituse tulemusena valminud esitlusslaidide ja salvestuse kasutusõigus läheb tähtajatult üle hankijale, sh autoriõiguse seaduse § 13 sätestatud varalised õigused. Tasu autori isiklike õiguste ja varaliste õiguste tähtajatu kasutamise eest sisaldub pakumuse kogumaksumuses. Hankijal on õigus tellitud teost oma äranägemise järgi iseseisvalt kasutada, sh näidata teost üldsusele (slaidid koos salvestusega avaldatakse Sotsiaalkindlustusameti veebilehel).

2.2. Hangitava koolituse sisu

2.2.1. Pakkuja valmistab ette koolituse, mille õpiväljunditeks on omavalitsuse sotsiaaltöö ametniku oskus:

- tunda haldusmenetluse põhimõtteid ja menetlusprotessi alates avalduse esitamisest kuni haldusakti kättetoimetamiseni;
- koostada sisuliselt ja vormiliselt korrektne haldusakt sotsiaaltoetuse või –teenuse määramiseks;
- koostada haldusleping sotsiaalteenuse korraldamiseks;
- teostada kaalutlusõigust ja põhjendada haldusakti;

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

- teada isikuandmete töötlemise aluseid sotsiaalkaitstes;
- osata kehtestada haldusakti kõrvaltingimusi ja tegutseda kõrvaltingimuse saabumisel;
- osata tunnistada haldusakt isiku kahjuks kehtetuks ja kohustuse rikkumise korral hüvitise andmise kulutused tagasi nõuda;
- teada vaidemenetluse põhimõtteid;
- osata määratleda haldusaktis tasu suuruse määramisel inimese võimalus saada seadusjärgsetelt ülalpidajatelt ülalpidamist.

2.2.2. Koolitus peab muuhulgas pakkuma vastuseid järgmistele õiguslikele küsimustele:

- millisel juhul tuleb anda haldusakt ja millisel juhul sõlmida haldusleping hüvitise andmiseks;
- kas sotsiaalkaitstes saab haldusakti anda kirjaliku vormita;
- kuidas kohalikus omavalitsuses anda otsustuspädevus valla- või linnavalitsuse sotsiaaltöö ametnikule;
- kuidas haldusaktis määratleda ülalpidamiskohustusega isikutele kohustus osaleda sotsiaalteenuse eest tasumisel;
- kuidas jaotada ülalpidamiskohustust mitme ülalpidamiskohustuslase vahel;
- kas ülalpidamiskohustuse ulatuse kindlakstegemiseks on KOV ametnikul õigus töödelda ülalpidamiskohustusega isiku andmeid tema eelneva nõusolekuta;
- kas KOVil on õigus nõuda ülalpidamiskohustusega isikult ülalpidamiskohustuse puudumise tõendamist kohtu kaudu;
- millistel alustel on KOV sotsiaaltöötajal õigus saada andmeid politseilt, tervishoiuteenuse osutajalt, kohtutäiturilt;
- kas eestkoste määratud isik saab esitada taotlusi pensioni, puudetoetuste või sotsiaalteenuste saamiseks, kui eestkoste on seatud üksnes teatud suuruses tehingute tegemiseks (nt isiku igakuiste sissetulekute ulatuses);.

2.2.3. Koolitus peab sisaldama eelnimetatud teemade teoreetilist käsitlust kui ka praktilisi juhiseid, viiteid kohtupraktikale ja õiguskantsleri soovitudele.

2.2.4. Koolitus peab sisaldama teadmiste kinnistamiseks allpooltoodud näidiskaasuse põhjal haldusmenetluse käiku sotsiaaltöö ametniku jaoks, arvestades oodatavaid õpiväljundeid.

Pensionil Valter on insuldi tagajärjel osaliselt halvatud ja liigub vaevaliselt üksnes tualetti. Elab üksinda talle kuulavas korteris. Tema väike pension on aastaid kulunud suures osas alkoholile. Korterial on aasta otsa tasumata kommunaalarvete tõttu võlgnevus. Insult on mõjutanud tema mõtlemise aeglasemaks. Korter on muutunud joomasõprade abil räpaseks, kogunenud on prügi, korterist levib ebameeldiv lõhn naabritele. Alumine naaber soovib oma korterit renoveerida, milleks on vaja ka Valteri korteris vee- ja kanalisatsioonitorustike vahetus.

Valter nõustub minema hooldekodusse. Vallametsa vald leiab hooldekodu koha. Valteri pension 300 eurot ei kata hooldekodu 800-eurost maksumust. Valteril on 3 täisealist last. Marta on puuduva töövõimega, 280-eurosest pensionist tasub oma ravimite ja elamispinna eest. Vallavalitsusel on kontakt üksnes tütar Mariaga, kes saab 1000 eurot

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

töötasu, kasvatab ise 2 alaealist last, on nõus osaliselt tasuma hooldekodu teenuse eest, kuid ütleb, et tema ükski ei peaks tasuma, sest Valteril on ka poeg, Margus, kes on heal järjel ettevõtja. Andmeid Marguse sissetulekute, tema võimalike laste ja elukoha kohta aga Maria esitada ei tea.

Vallametsa vallavalitsus sai teada, et Valter on 6 kuud tagasi kinkinud ära oma maja Tallinna lähedal hiljutisele tuttavale Arturile. Hinnanguliselt võis maja maksta vähemalt 50 000 eurot. Vallavalitsuse arvates saaks Valter kinkelepingust taganeda, sest tal oleks maja müügist raha võimalik kasutada oma ülalpidamiseks nii korteriga seotud maksete kui ka hooldekodu eest tasumiseks.

Missuguseid menetluslikke samme peaks sotsiaaltöötaja tegema, et

- tuvastada Valteri suhtes ülalpidamiskohustust omavate isikute maksevõime, sh õigus nende kohta andmepäringuid teha;
- teavitada ja kohustada neid ülalpidamise andmiseks ka siis, kui ülalpidajatega kontakt puudub ja kohustada ülalpidajaid teenuse eest tasuma;
- korraldada või anda soovitusi hooldekodusse elama mineku järel Valteri korteri korrashoid ja võlgade tasumine, sh arvestades, et eestkoste Valteri üle on üksnes üks alternatiividest;
- kohustada Valterit eneseülalpidamise põhimõttel kinkelepingust taganema ja kindlustama enda ülalpidamine;
- täita eeldused käsundita asjaajamise nõude esitamiseks ülalpidajate suhtes.

2.2.5. Koolituse praktilises osas võiks osalejatele koostada haldusakti või halduslepingu oluliste osade näidise kaasuse pinnalt. Õiguslikud küsimused ja kaasuses esitatud küsimused on üksnes hüpoteesid ega pea saavutama positiivset vastust.

2.3. Hangitava koolituse tehnilise korraldus

2.3.1. Pakkujal tuleb koolitus läbi viia veebikeskkonnas, mida on lubatud kasutada avaliku sektori kasutada oleva infotehnoloogiaga. Veebikeskkond peab võimaldama kuni 250 inimesel reaajas osaleda ja esitada reaajas kirjalikke küsimusi, millele pakkuja peaks üldjuhul suutma samal ajal vastata või kindlustama kirjaliku vastamise videomaterjali valmimisel. Pakkuja veebikeskkond võib ka pakkuda suuliste küsimuste esitamist. Pakkuja kirjeldab kasutatavat veebikeskkonda oma pakkumuses.

2.3.2. Pakkuja korraldab veebikoolitusele registreerimise tehnilise lahenduse ja saadab osalejatele veebiseminari toimumise kutse ja osalemiseks vajaliku tehnilise kirjelduse. Teavitamise ja kutse saatmise potentsiaalsele sihtgrupile korraldab hankija. Pakkuja saadab osalejate nimekirja, esitlusslaidid ja muu jooksva info hankija kontaktisikule.

2.3.3. Pakkuja korraldab koolituse salvestamise, annab lepinguga salvestise ja esitlusslaidide edastusõiguse hankijale, sh õiguse avaldada selle nii osalejatele kui linkida avalikuks kasutamiseks hankija veebilehel ja tema kasutatavates sotsiaalmeedia kanalites. Pakkuja autoriõigustele viidatakse igakordsel edastamisel.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

2.3.4. Pakkuja planeerib veebikoolituse päevakava ja pikkuse, arvestades õpiväljundeid ja etteantud kaasust, näidates selle ära pakkumuses. Pakkuja võib planeerida veebikoolituse läbiviimist ka erinevatel päevadel.